

Bakalářská práce Lenky Tůmové je interpretačního rázu. Na příkladu několika románů (a jedné povídkové knihy) z české i světové literatury sleduje, jak se v beletrii 20. a 30. let 20. století projevila zkušenost první světové války. Volbu tématu je třeba hodnotit pozitivně. Dnes, kdy naši pozornost z pochopitelných důvodů upoutává spíše časově bližší a svým charakterem v mnohém i aktuálnější druhá světová válka, pozapomínáme na to, že také první „velká“ válka znamenala zásadní hodnotový zlom, v mnohém možná ještě podstatnější a že tato zkušenost přinesla podstatné literární plody.

Volba konkrétních titulů je u práce tohoto druhu vždy záležitostí diskutabilní, nicméně domnívám se, že v tomto případě jde o tituly reprezentativní, umožňující formulovat alespoň dílčí závěry stran specifčnosti literární reakce na první světovou válku. Absence Haškova Švejka, díla v tomto kontextu bezesporu prvořadého významu, byla motivována značnou interpretační složitostí tohoto díla, znemožňující vtěsnat jeho plnohodnotný výklad do rozměrů bakalářské práce. O to více prostoru zůstalo pro díla méně věhlasná, často zůstávající ve Švejkově stínu.

Autorce se daří interpretovat jednotlivé tituly se střídavou mírou úspěšnosti; poměrně hojně přitom využívá sekundární literatury, ale uplatňuje i vlastní, nikoli nezajímavé interpretační postřehy. Nemohu se však zbavit dojmu, že výkladu by celkově prospěla větší hloubka; na řadě míst jde spíše o letmý nástin klíčových rysů díla, jenž by si zasloužil dalšího propracování a domyšlení.

Na druhou stranu však práce už tím, jak staví vybrané tituly vedle sebe a konstatuje jejich společné rysy (např. potlačování individuálních příběhů ve prospěch kolektivního osudu), vytváří předpolí pro úvahy o jedinečnosti obrazu první světové války, zejména pak v porovnání s druhou světovou válkou. Zařazením titulu zastupujícího tzv. legionářskou literaturu pak velmi případně poukazuje na odlišnost české situace, dovolující vedle líčení útrap a nelidskosti vytvářet také obrazy válečného hrdinství, jež by jinde působily nepatřičně.

Práci doporučuji k obhajobě, ovšem z výše uvedených důvodů ji vnímám pouze jako průměrnou.